

Mammacare

Goedaardige afwijkingen in de borst

Deze informatie is bedoeld voor vrouwen met een knobbel in de borst. In de meeste gevallen gaat het om een knobbeltje die anders aanvoelt dan de bobbeltjes die u normaal in de borst kunt voelen. Elk knobbeltje is anders. Soms is het een wat steviger of harder plekje in de borst. Gelukkig is het meestal relatief onschuldig.

De opbouw van de borst

Onder de gladde huid van uw borst voelt het bobbelig aan. De bobbeltjes die u voelt zijn melkklieren. Die zijn vrij zacht en voelen in beide borsten ongeveer hetzelfde aan. Alle melkklieren samen vormen het borstweefsel. Om de melkklieren heen ligt vet- en bindweefsel. Wanneer u uw borsten in de spiegel bekijkt, ziet u misschien dat uw borsten niet helemaal gelijk zijn. Dat is bij alle vrouwen het geval.

Soorten goedaardige afwijkingen

Fibroadenoom

Een fibroadenoom (bindweefselknobbel) is het meest voorkomende goedaardige 'knobbeltje' in de borst. Het is een gladde, ronde of ovale knobbel die meebeweegt met het borstweefsel. Het bevindt zich vaak in de buurt van de tepel. De grootte varieert van een halve tot vijf centimeter. Het is een afwijking die ontstaat door plaatselijke wildgroei van steun- en klierweefsel. Het drukt het omringende weefsel opzij, maar tast het niet aan. Fibroadenomen komen meestal voor bij vrouwen jonger dan 35 jaar. Driekwart van alle knobbeltjes op deze leeftijd is een fibroadenoom. Ze kunnen ook op oudere leeftijd voorkomen, maar eigenlijk niet meer na de overgang. Zijn fibroadenomen al aanwezig, dan zullen deze na de overgang meestal in grootte afnemen. Omdat een fibroadenoom hormoongevoelig is kan de grootte veranderen. Dit is afhankelijk van de menstruatie, en zij kunnen vóór de menstruatie extra gevoelig worden. Tijdens een zwangerschap kan een fibroadenoom onder invloed van hormonen gaan groeien. Belangrijk om te vermelden is dat een fibroadenoom een zeer goedaardige afwijking is. Het is opgebouwd uit klier- en bindweefsel en heeft niets te maken met borstkanker. Daarom hoeft het ook niet verwijderd te worden. Als is vastgesteld dat de afwijking een fibroadenoom is, zijn er een aantal mogelijkheden. In overleg met uw behandelaar wordt meestal besloten om verder niks te doen. Er hoeft ook niet gecontroleerd te worden. Sommige vrouwen hebben echter veel klachten omdat het voor iedere menstruatie pijnlijk is of omdat het precies onder de rand van de BH zit. Er kan dan besloten worden het fibroadenoom te verwijderen. Dit kan op twee manieren: de chirurg kan het op de Dagbehandeling onder narcose verwijderen, of het kan verwijderd worden door de radioloog. Dit heet een Mirabel procedure. Het fibroadenoom wordt

dan door middel van een groot aantal biopsieën als het ware ‘weggehapt’ via een klein sneetje in de huid.

Phyllodes tumor

Een fibroadenoom kan soms zeer snel groeien, het kan dan bijvoorbeeld in zes maanden tijd twee keer zo groot worden. Deze vorm wordt “phyllodes tumor” genoemd. Het wordt nu wél verwijderd en gecontroleerd, omdat deze vorm de neiging heeft steeds terug te komen. Een klein percentage hiervan kan kwaadaardig worden.

Cyste

Een cyste is een met vocht gevuld blaasje en ontstaat door verstopping van een uitvoergang van een melkklier. Cysten kunnen in omvang toenemen of vanzelf verdwijnen. Indien u er last van heeft kan de radioloog besluiten deze leeg te zuigen. Een cyste kan nadat u hem heeft laten leegzuigen zich weer vullen. Ook kunnen er meerdere cysten in een borst voorkomen. Cysten zijn een veel voorkomende afwijking bij vrouwen vóór de menopauze.

Lipoom

Een lipoom is een vetweefselknobbel. Deze goedaardige tumor ontstaat vanuit het vetweefsel in de borst. Deze knobbel ontstaat door wildgroei in het vetweefsel. De knobbel drukt het omringende weefsel opzij, maar tast gezonde cellen niet aan. Vetweefselknobbels zijn in principe altijd goedaardig, voelen meestal zacht aan en zijn makkelijk beweegbaar ten opzichte van de rest van het borstklierweefsel. Een operatie is niet noodzakelijk en een lipoom geeft geen verhoogde kans op borstkanker.

Masthopathie

Mastopathie is een verzamelnaam voor goedaardige afwijkingen in het klierweefsel vaak gepaard met pijnklachten (*zie ook folder: Mastopathie*). Het borstklierweefsel voelt dan onregelmatig aan, er worden één of meer knobbels, strengtjes of schijfjes gevoeld. Soms kunnen de borsten gespannen zijn of is er afscheiding uit de tepel. Deze afscheiding kan geel, bruin of wit van kleur zijn. Als er bloed uit de tepel komt raadpleeg dan uw arts. Mastopathie heeft vaak te maken met de hormoonhuishouding van de vrouw. Veel vrouwen merken een duidelijke relatie tussen pijnklachten en de menstruatiecyclus. Maar er zijn ook vrouwen bij wie de pijnklachten niet samenhangen met de menstruatie.

Gynaecomastie

Gynaecomastie is borstvorming bij de man aan één of beide zijden. Dit gebeurt doordat kleine klierschijfjes achter de tepel opzwellen. Over het algemeen ervaart men hier pijnklachten van (*zie ook folder: borstvorming bij de man*).

Tot slot

Goedaardige afwijkingen ontaarden over het algemeen niet in kwaadaardige afwijkingen. Het sluit echter niet uit dat er nooit iets kwaadaardigs in de borst zal ontstaan. Is er bij u een goedaardige afwijking geconstateerd dan volgt er verder geen nacontrole. Wanneer u een andere afwijking voelt of de bestaande afwijking neemt fors toe, neem dan contact op met uw huisarts. Deze kan u indien noodzakelijk (nogmaals) door verwijzen naar de Mammacare.

Bij eventuele vragen kunt u contact opnemen met het team van Mammacare.

De Verpleegkundig Specialist kunt u bereiken op:

(020) 7329896 (maandag t/m donderdag 8:00 tot 16:30 uur).

De mammacare-verpleegkundigen kunt u bereiken op:

(020) 5663634 (maandag t/m vrijdag 9:00 tot 11:00 uur).